

عنوان مقاله:امکان سنجی نگهداری بذرهای شب خسب (*Albizia julibrissin Durazz.*) در شرایط فراسرد**محل انتشار:**

مجله علمی تحقیقات زنگیک و اصلاح گیاهان مرتعی و جنگلی ایران، دوره 27، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندها:

S. Sakhavat - دانش آموخته کارشناسی ارشد جنگل داری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

Omid Esmael zadeh - عضو هیات علمی گروه جنگلداری ، دانشگاه تربیت مدرس

M. Jebelli - کارشناس ارشد پژوهشی، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

۹۸.۱۰۰۰/۱۷۳۵-۰۸۹۱.۱۳۹۸.۲۷.۷۳.۵۳.۱.۱۵۷۵.۱۵۸۳

DOR:

شب

خسب یکی از گونه های درختی نیامدار بومی جنگل های جلگه ای و پایین بند ناحیه هیرکانی است که به دلیل ابتلا به بیماری قارچی دچار صدمات زیادی شده است. در این تحقیق، امکان استفاده از فناوری فراسرد برای ذخیره سازی بذرهای شب خسب موربد بررسی قرار گرفت. جمع آوری بذر از تعداد ۱۰ پایه درختی از جنگل های پایین بند حوزه غرب هراز واقع در استان مازندران انجام شد. به منظور امکان سنجی قابلیت نگهداری بذرهای شب خسب در شرایط فراسرد از نتایج خصوصیات جوانه زنی بذرهای شب خسب در دو حالت نگهداری در شرایط فراسرد (۱۹۶- درجه سانتی گراد) با چهار پیش تیمار آماده سازی شامل: ویتریفیکاسیون، گلیسروول ۳۰ درصد، کاهش رطوبت و بدون پیش تیمار به همراه تیمار شاهد (نگهداری در شرایط خشک و دمای ۱۵ درجه سانتی گراد) استفاده شد. بذرها پس از نگهداری یک هفتگه و یک ماه در شرایط فراسرد خارج و در آب ۴۲ درجه سانتی گراد (شوك حرارتی) قرار داده شدند. سپس برای جوانه زنی درون پتی دیش قرار گرفته و به ژرمنیاتور با دمای +۲۲ درجه سانتی گراد منتقل گردیدند. ثبت و شمارش بذرهای جوانه زده بصورت روزانه تا زمانی که دیگر هیچ بذری جوانه نزد انجام شد. نتایج تحلیل واریانس دوطرفه و آزمون مقایسه میانگین دانکن نشان داد که صفات مختلف جوانه زنی بذرهای شب خسب در ۴ پیش تیمار مربوط به فراسرد با تیمار شاهد تفاوت فاحشی نداشت. از این رو نتیجه گیری شد که نگهداری بذرهای شب خسب در شرایط فراسرد امکان پذیر است. نتایج این تحقیق همچنین تصریح می کند که بذرهای گونه شب خسب به دلیل داشتن پوسته سخت بذر و محتوای رطوبتی بسیار پایین می توانند بدون استفاده از مواد ضدانجماد (بدون پیش تیمار) در دمای ۱۹۶- درجه سانتی گراد نگهداری شوند. از این رو می توان بدون انجام پیش تیمار نسبت به ذخیره سازی بذرهای شب خسب در شرایط فراسرد اقدام نمود و با انک بذر فراسرد را به عنوان راهبردی موثر برای حفاظت از ظرفیت زنگیک این گونه ارزشمند در سطح جنگل های هیرکانی پیشنهاد کرد

کلمات کلیدی:

بانک بذر فراسرد، جوانه زنی بذر، شب خسب، کاهش رطوبت، گلیسروول، ویتریفیکاسیون

لينك ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/2076352>